

مقایسه میزان جذب انرژی در بادبند دارای لقی و بادبند بدون لقی در قاب خمی

محمد علی کافی^۱، رضا عباس نیا^۲، روح الله هیزجی^۳

۱-عضو هیئت علمی دانشگاه سمنان

۲-دانشیار دانشکده عمران، دانشگاه علم و صنعت ایران

۳- کارشناس ارشد سازه، دانشکده عمران، دانشگاه علم و صنعت ایران

hizajir@civileng.iust.ac.ir

خلاصه

با توجه به نیاز روز افزون مقاوم سازی ساختمانها، روش‌های مختلفی برای ساختمانهایی که با قاب خمی ساخته شده اند و در برابر زلزله مقاومت کافی ندارند، ارائه شده است. یکی از این روش‌های مناسب استفاده از بادبندهای هم مرکز می‌باشد. بادبندهای هم مرکز از شکل پذیری کمی برخوردارند و زمانی که جهت مقاوم سازی در قابهای خمی استفاده می‌شوند، ضمن مقاوم سازی آنها، شکل پذیری سازه را کاهش می‌دهند و همچنین باعث بوجود آمدن نیروی بالا برندۀ در فونداسیون موجود قاب، خواهند شد. در دهه اخیر تحقیقات زیادی جهت اصلاح شکل پذیری بادبندها صورت گرفته است؛ ولی کمتر به مسئله نیروی بالابرندۀ پرداخته شده است. همچنین با ایجاد مقادیر لقی در اتصال بادبند می‌توان از حداقل ظرفیت قاب خمی استفاده کرد بدین ترتیب این لقی سبب می‌شود که بادبند به عنوان عنصر مقاوم خط دوم بعد از قاب خمی عمل نماید. عملکرد این روش به نسبت سختی بادبند به قاب خمی و مقدار لقی وابسته است. در این مقاله با رعایت محدودیت نسبت سختی بادبند به قاب خمی، میزان جذب انرژی و منحنی عملکرد قاب خمی با بادبند دارای لقی و بدون لقی مقایسه شده و نتایج نشان می‌دهند با ایجاد لقی در اتصال بادبند، نیروی داخلی بادبند کاهش یافته که سبب کاهش نیروی بالابرندۀ در فونداسیون موجود می‌شود. همچنین از ظرفیت خمی قاب نیز به نحو مطلوب استفاده خواهد شد.

کلمات کلیدی: بادبند هم مرکز، لقی، شکل پذیری، مقاوم سازی.

مقدمه

یکی از متدائلترین روش‌های مقاوم سازی قابهای خمی، استفاده از بادبندهای هم مرکز می‌باشد، که هم اقتصادی بوده و هم بسادگی قابل اجراست؛ ولی مقاوم سازی با این روش مشکلاتی بهمراه دارد. مشکل اول اینکه بادبندهای هم مرکز شکل پذیر نیستند و سازگاری خوبی با قاب خمی ندارند. بطوريکه ابتدا بادبندها باید بار جانبی را تحمل کنند و در صورت کمانش بادبند، قاب خمی مجبور به تحمل تمام بار خواهد شد، که سبب وارد آمدن آسیب به ساختمان می‌گردد. مشکل دیگر بوجود آمدن نیروی بالابرندۀ در فونداسیون می‌باشد. از این رو به منظور رفع نقطه ضعف بادبندهای هم مرکز و تامین شکل پذیری مطلوب آنها، در چند سال اخیر تحقیقات گسترده‌ای توسط محققین مختلف صورت گرفته است. در اغلب این تحقیقات تلاش شده است که میزان شکل پذیری بادبندهای هم مرکز بهبود یابد. *Webb* و همکاران [۱]، در سال ۱۹۸۰ استفاده از غلاف را برای جلوگیری از کمانش بادبندها، پیشنهاد نمودند. بدین ترتیب بادبند در فشار نیز جاری شده و نتیجتاً باعث جذب انرژی بالای خواهد شد. بکار گیری بادبندهای زانویی نیز به عنوان یک روش مناسب دیگر جهت بهبود شکل پذیری سازه معرفی شده است [۲]. از جمله مطالعات دیگر در این زمینه استفاده از فیوزها می‌باشد که